

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Tereza Tomečková

Obec a normotvorba

Bakalářská práce

Olomouc 2013

„ Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma **Obec a normotvorba** vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.“

V Hranicích dne 21. 3. 2013

.....

Tereza Tomečková

Ráda bych touto cestou poděkovala JUDr. Dalimile Gadasové, Dr., vedoucí mé bakalářské práce, za vstřícný přístup, za rady a připomínky, které byly cenným přínosem mé práce, za trpělivost při jejím zpracování a za celkové odborné vedení.

OBSAH

Úvod	5
1. Vymezení pojmu obec.....	6
1.1. Právní postavení obce.....	6
1.2. Obec jako subjekt a vykonavatel veřejné správy	7
1.3. Orgány obce.....	9
2. Normotvorba obce.....	12
2.1. Historický exkurs.....	12
2.2. Teoretický exkurs	14
2.3. Obecně závazná vyhláška obce	16
2.4. Nařízení obce.....	18
3. Dozor nad normotvorbou obcí.....	22
4. Praktická část – srovnání obecně závazných vyhlášek obce a města	26
4.1. Obecně závazné vyhlášky obce Teplice nad Bečvou	27
4.2. Obecně závazné vyhlášky města Hranice.....	28
4.3. Srovnání obecně závazných vyhlášek obce Teplice nad Bečvou a města Hranice.....	29
Závěr	32
Seznam použitých zdrojů	33
Shrnutí	37
Seznam klíčových slov	38

Úvod

Ve své bakalářské práci bych se chtěla zaměřit na problematiku normotvorby místní úrovně veřejné správy, a to tedy na tvorbu obecně závazných vyhlášek a nařízení na úrovni obce. Cílem mé práce je zpracovat dané téma komplexně a věnovat se všem důležitým aspektům, které se týkají obecní tvorby práva.

Při zpracovávání vycházím z následujících zdrojů. Jsou jimi zákony, především ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky a zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ale i řada dalších, které obsahují zákonné zmocnění pro vydávání nařízení obce. Dále čerpám z knižních publikací, zejména od autorů Prof. JUDr. Dušana Hendrycha, CSc., který mi pomáhá v objasnění některých základních pojmů a aspektů, JUDr. Stanislava Kadečky, Ph.D., jež ve své publikaci věnuje značnou část historii vztahující se k místní normotvorbě, JUDr. Martina Kopeckého, CSc., který podává ucelený pohled na územně samosprávné celky, ale i dalších autorů, např. Doc. JUDr. Zbyňka Šína, CSc. Důležitým zdrojem pro mou práci jsou i nálezy Ústavního soudu, jichž je celá řada věnujících se obecní tvorbě práva. A nesmím opomenout, že vycházím i z odborných článků.

Má práce bude rozdělena do čtyř kapitol. V první kapitole vymezují základní pojmy, které bezprostředně s obecní normotvorbou souvisejí.

V druhé kapitole nejprve věnuji pozornost normotvorbě z pohledu historie, pak se zabývám teorií tvorby práva a následně již samotným obecně závazným vyhláškám a nařízením. U obecně závazných vyhlášek se zaměřuji na zásadní §10 zákona o obcích a to zejména z pohledu Ústavního soudu. U nařízení obce se zas věnuji zákonným zmocněním k vydávání nařízení obce.

Má třetí kapitola je zaměřena na dozor nad právními předpisy obce. Hlavně zde charakterizují dozor nad obecně závaznými vyhláškami, kde byly pro mě opět důležité nálezy Ústavního soudu a to hlavně z důvodu velmi známého „testu čtyř kroků“. Ale i nařízením věnuji část mé předposlední kapitoly.

V poslední kapitole se zabývám srovnáváním obecně závazných vyhlášek města a menší obce. Jedná se tedy o praktickou část mé práce, kde srovnávám vyhlášky města Hranice a obce Teplice nad Bečvou.

1. Vymezení pojmu obec

1.1. Právní postavení obce

Postavení obce je vymezeno v §1 zákona o obcích¹, který definuje obec jako základní územně samosprávné společenství občanů tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce.² Poprvé bylo postavení obcí jako územních samosprávných společenství občanů zakotveno tzv. prozatímním zákonem (zákon č. 170/1849 ř.z.) v roce 1849. Obecní samospráva se u nás vyskytovala i nadále a to až do roku 1945, kdy její činnost začaly vykonávat národní výbory. Ty fungovaly až do roku 1990, kdy dochází k obnovení obcí, jakožto územně samosprávných celků.³

Obec je taktéž veřejnoprávní korporací, která má svůj vlastní majetek a vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Jedním z nejdůležitějších úkolů obce je pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, přičemž při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.⁴

Ústava České republiky⁵ také hovoří o územní samosprávě a to hned ve svých úvodních ustanoveních, respektive v článku 8, který říká, že se zaručuje samospráva územních samosprávných celků. A dále je jí věnována celá hlava sedmá Ústavy České republiky, jejíž označení je *Územní samospráva*. Čl. 99 stanoví, že se Česká republika člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky. Důležité je připomenout, že obec je vždy součástí vyššího územního samosprávného celku-kraje. Také podle článku 100 zákon stanoví, kdy jsou územní samosprávné celky správními obvody. Z mého pohledu je velmi důležitý článek 105, neboť vymezuje, že výkon státní správy lze svěřit orgánům samosprávy jen tehdy, stanoví-li to zákon⁶. Dle mého názoru zdůrazňuje, že by orgány samosprávy neměly být nadměrně zatěžovány státní správou.

Pokud má obec alespoň 3 000 obyvatel, již se nenazývá obcí ale městem. Zda je obec městem stanoví předseda Poslanecké sněmovny na návrh dané obce a taktéž je nutné předchozí vyjádření vlády. Podle zákona o obcích jsou obcemi ty územní samosprávné celky, které byly obcemi ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona a městy ty obce, které byly městy taktéž ke dni nabytí účinnosti zákona o obcích (tj. ke dni 12. 11. 2000).

---

¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

² Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, §1

³ KOUDELKA, Zdeněk a kol. *Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář*. 4. vyd. Praha: Linde, 2009, s. 10.

⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, §2

⁵ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁶ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, čl. 8, čl. 99, čl. 100, čl. 105

Zákon o obcích dále pracuje s pojmem městys. Pojmem městys jsou označeny ty obce, které měly oprávnění užívat označení městys přede dnem 17. května 1954 a také pokud o to požádají předsedu Poslanecké sněmovny. Předseda Poslanecké sněmovny poté na žádost obce stanoví a určí den, kdy se obec stává městem, respektive městysem.⁷ Předseda Poslanecké sněmovny musí komplexně posoudit danou žádost obce a i když potřebuje ke stanovení města, respektive městyse, předchozí vyjádření vlády, není pro něj toto vyjádření závazné. Dá se říci, že výše uvedené stanovení záleží spíše na vlastní úvaze předsedy Poslanecké sněmovny.⁸

Zákon o obcích nám vyjmenovává ve svém § 4 statutární města. Podle nynější právní úpravy máme v České republice celkem 25 statutárních měst. Jsou to města, která jsou svým způsobem význačná, avšak nikde v zákoně není přesně stanoveno, jaká kritéria musí město pro toto postavení splňovat. Zvláštností je, že statutární města se mohou vnitřně členit a to buď na městské obvody, nebo městské části, které jsou do jisté míry samostatné, ale nejsou právními osobami, na rozdíl od obcí samotných. Zda město zvolí označení „městský obvod“, nebo „městská část“, záleží zcela na něm. V podstatě neexistuje rozdíl mezi těmito dvěma označeními. Vnitřně členěné statutární město se pak řídí „statutem“, který je vydáván formou obecně závazné vyhlášky.⁹

1.2. Obec jako subjekt a vykonavatel veřejné správy

Veřejná správa je základním pojmem správního práva. Kdybychom měli tento pojem vymezit, nemůžeme říci, že to je jen činnost výkonná a nařizovací, nýbrž je to správa věcí veřejných za aktivní účasti občanů a v jejich prospěch.¹⁰

Veřejná správa se různě člení. Nejčastěji ji členíme z hlediska organizačního uspořádání, právní formy výkonu a úkolů. Pod pojmem organizační uspořádání chápeme určité principy organizační výstavby jako např. centralizace, decentralizace, koncentrace, dekoncentrace a další. Co se týče právní formy výkonu, zde rozlišujeme veřejnou správu, kde se používá veřejné právo (zde se projevuje nerovné postavení účastníků), a veřejnou správu, kde se používá soukromé právo (zde se uplatňuje rovné postavení účastníků právních vztahů). Z hlediska tohoto členění se veřejná správa dělí na správu vrchnostenskou a na správu fiskální. Existuje však ještě i třetí skupina, ve které se uplatňuje jak právo veřejné, tak i

⁷ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, §3, §151

⁸ KOUDELKA, Zdeněk a kol. *Komentář Zákon o obcích (obecní zřízení)*. 4. vyd. Praha: Linde, 2009, s. 17.

⁹ Tamtéž, s. 20-22.

¹⁰ HENDRYCH, Dušan. *Správní věda-Teorie veřejné správy*. 3 vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2009, s. 13.

soukromé a nazýváme jí správou pečovatelskou. Podle úkolů pak rozlišujeme věcné oblasti veřejné správy, jako např. školství, kultura, doprava.¹¹

Jiné způsoby dělení veřejné správy jsou známy podle Dr. Jiřího Hoetzela, který je vymezil ve své publikaci již v 30. letech 20. století. Podle něj je možné dělit veřejnou správu na správu vrchnostenskou (kde stát vystupuje jako subjekt práva a je ve vrchnostenském postavení vůči adresátům práva) a nevrchnostenskou (známou též např. pod pojmem „pečovatelská správa“), na správu vázanou a volnou (z hlediska toho, zda je správní úřad přísně vázán právními normami, nebo zda může využít institutu volného uvážení), na správu fakultativní a obligatorní (rozdíl je zde v tom, zda subjekt může a nebo musí provádět určité úkoly), a dále např. na státní správu a samosprávu, na správu a správní soudnictví, na správu a policii.¹²

Důležitými pojmy veřejné správy jsou: **působnost a pravomoc**. Působností a pravomocí je nadán každý subjekt veřejné správy, respektive každý vykonavatel veřejné správy (pokud hovoříme o státní správě), takže ani obec není výjimkou. Pod pojmem působnost chápeme okruh vymezených úkolů, které vykonavatel veřejné správy má. Rozlišujeme dva druhy, působnost samostatnou a přenesenou. Pravomocí poté rozumíme svěřené právní prostředky.¹³

Do samostatné působnosti obce řadíme záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce a také ty, které do samostatné působnosti svěřil sám zákon. Zákon zná ale také negativní ustanovení a vymezuje, že zde nepatří ty záležitosti, které jsou svěřeny zákonem krajům, nebo pokud jde o přenesenou působnost orgánů obce či o působnost, která je zvláštním zákonem svěřena správním úřadům jako výkon státní správy.¹⁴ Pokud nám přímo zákon nestanoví, že se jedná o působnost přenesenou, má se za to, že se vždy jedná o působnost samostatnou.¹⁵ Stát nemůže svévolně do činnosti územních samosprávných celků zasahovat, ale může tak činit pouze tehdy, vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem.¹⁶

Úkoly v rámci samostatné působnosti obce lze rozlišit na fakultativní a obligatorní. Fakultativní úkoly jsou typickým prvkem samosprávy, neboť záleží zcela na obci, jestli bude určité záležitosti spravovat či nikoliv (typickým příkladem jsou místní poplatky). Naproti tomu obligatorní úkoly jsou úkoly pro obec povinné. Za určitých okolností je povinna obec tyto úkoly plnit. Ale i zde stát nemůže do plnění úkolů svévolně zasahovat, ani zde tedy

¹¹ HENDRYCH, Dušan. *Správní věda-teorie veřejné správy*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2009, s. 25-26.

¹² HOETZEL, Jiří. *Československé správní právo. Část všeobecná*. Melantrich Praha, 1934, s. 12.

¹³ HENDRYCH, Dušan. *Správní věda-Teorie veřejné správy*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2009, s. 139.

¹⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, §35

¹⁵ Tamtéž, §8

¹⁶ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, čl. 101

nejsou orgány, které úkoly plní, organizačně podřízeny orgánům státní správy. Do samostatné působnosti obce řadíme např. tyto záležitosti: místní referendum; slučování s jinou obcí; podání návrhu na oddělení části obce; volba, zřizování, ustanovování a zrušování orgánů obce; zřizování obecní policie; rozpočtové hospodaření; spolupráce s jinými subjekty, např. obcemi; rozvoj obce, atd.

Při přenesené působnosti obce vykonávají záležitosti státu. Přenesená působnost je svěřena přímo jednotlivým orgánům obce, nikoli územně samosprávnému celku jako takovému.¹⁷ Přenesená působnost je vykonávána obecními úřady (městskými úřady, magistráty, úřady městských obvodů a městských částí), pověřenými obecními úřady a úřady obcí s rozšířenou působností, zvláštními orgány obcí, komisemi rad obcí. Důležitou skutečností je, že při výkonu přenesené působnosti se z území obce stává tzv. správní obvod.¹⁸

1.3. Orgány obce

Zastupitelstvo obce je orgán, který je složený z členů volených v přímých volbách. Voliči jsou v tomto případě občané obce.¹⁹

Zastupitelstvu obce náleží rozhodování v rámci samostatné působnosti. Záležitosti, které jsou vyhrazeny přímo zastupitelstvu obce, nemohou být svěřeny jinému orgánu obce. Mezi tyto záležitosti řadíme vydávání obecně závazných vyhlášek obce.²⁰ Je zde však i určité omezení, a to takové, že nemůže rozhodovat v těch věcech, které jsou vyhrazeny radě obce. Zastupitelstvo nemůže rozhodovat v rámci přenesené působnosti obce. Existuje zde však i výjimka, a to tehdy, když se nevolí rada obce, tak zastupitelstvo vydává nařízení obce.

Zastupitelstvo se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce. Pokud se zastupitelstvo nesejde po dobu delší 6 měsíců a není schopno se usnášet, má Ministerstvo vnitra pravomoc takové zastupitelstvo rozpustit. Za situace, kdy je zastupitelstvo rozpuštěno, vykonává svou působnost rada a to až do doby, než je zvoleno nové zastupitelstvo. Existuje však i situace, kdy nové zastupitelstvo z různých důvodů není zvoleno (např. pokud se neuskuteční v obci volby pro nedostatek kandidátů), v takovémto případě je Ministerstvem

---

¹⁷ HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo: obecná část*. 7. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 117-120.

¹⁸ Tamtéž, s. 98.

¹⁹ Počet členů zastupitelstva není v zákoně přesně stanoven a odvozuje se od počtu obyvatel obce, přičemž v zákoně jsou uvedeny pouze dolní a horní hranice. To znamená, že například obec, která má do 500 obyvatel, bude mít počet členů zastupitelstva 5-15.

²⁰ Kromě vydávání obecně závazných vyhlášek do této skupiny záležitostí řadíme např. schvalování rozpočtu a závěrečného účtu obce; rozhodování o vyhlášení místního referenda; rozhodování o založení a zrušení právnických osob a plno dalších záležitostí, které nám vymezuje zákon o obcích.

vnitřní jmenován správce obce. Správce obce zajišťuje jak výkon samostatné působnosti, tak i výkon přenesené působnosti (zde však pouze tehdy, jestliže v obci není tajemník obecního úřadu).²¹

Rada obce je kolektivní výkonný orgán obce v oblasti samostatné působnosti, který je tvořen starostou, místostarostou a dalšími členy rady.²² Rada se schází podle potřeby, přičemž na rozdíl od zastupitelstva jsou její schůze neveřejné. Veřejnost však má možnost nahlédnout do zápisů ze schůzí rady, které musí být pořizeny.

Rada má také důležité postavení, co se normotvorby týče, neboť v rámci přenesené působnosti jí přísluší vydávat nařízení obce.²³

Starosta obce je orgánem obce, který ji zastupuje navenek. Zde se nabízí otázka, zda je starosta statutárním orgánem, či nikoliv. Jelikož je obec veřejnoprávní korporací a tudíž má základ v právu veřejném, nelze na ni pohlížet jakožto na obchodní či jinou společnost. Starosta nemůže dle §103 zákona o obcích provádět právní úkony, které vyžadují předchozí schválení zastupitelstva, bez daného schválení. Takovéto právní úkony jsou již od počátku neplatné. Starosta tedy nemůže sám vytvářet vůli obce.²⁴

Ovšem co starostovi bez jiného přináležejí, je podepisovat právní předpisy obce. Nepodepisuje je sám, podepisuje je spolu s místostarostou.²⁵

Obecní úřad je orgánem obce, který je tvořen starostou, místostarostou (popřípadě místostarosty), tajemníkem obecního úřadu (přičemž jediné tehdy, je-li tato funkce zřízena) a v neposlední řadě taky zaměstnanci zařazenými do obecního úřadu. Obecní úřad plní úkoly jak v samostatné, tak i v přenesené působnosti. V samostatné působnosti plní úkoly, které mu svěřilo zastupitelstvo, popřípadě rada obce, pomáhá výborům a komisím a rozhoduje v případech stanovených zákonem. Funkce tajemníka obecního úřadu se zřizuje obligatorně v obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností, ostatní obce však také mohou tuto funkci zřídit. Tajemník obecního úřadu vykonává činnost v samostatné i v přenesené působnosti.²⁶

---

²¹ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů- základy komunálního práva*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010, s. 225-230.

²² Počet členů rady musí být vždy lichý. Pokud má v obci zastupitelstvo méně než 15 členů, rada se nevolí. Její pravomoci zde vykonává starosta, popř. zastupitelstvo. Rada je také odpovědná zastupitelstvu. Zastupitelstvo může členy rady odvolávat.

²³ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů- základy komunálního práva*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010, s. 232-235.

²⁴ Nález Ústavního soudu ze dne 12. dubna 2001, sp. zn. IV ÚS 576/2000

²⁵ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů- základy komunálního práva*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010, s. 236.

²⁶ Tamtéž, s. 240-244.

Důležité je u obecního úřadu připomenout, že jeho povinností je zřídit úřední desku, která má velký význam pro právní předpisy. Její důležitost spočívá v tom, že zveřejněním právního předpisu obce na úřední desce nabývá takovýto právní předpis platnosti.²⁷

Jak rada, tak i zastupitelstvo obce má pravomoc zřizovat své orgány. **Orgány zastupitelstva** se nazývají výbory. Obligatorně musí zastupitelstvo zřídit kontrolní a finanční výbor. Dále zřizuje výbor pro národnostní menšiny, ale to pouze za podmínky, že v územním obvodu obce žije alespoň 10% občanů hlásících se k národnostní menšině jiné než české. Další podmínkou u tohoto výboru je, že příslušníci národnostních menšin musí tvořit nejméně polovinu všech členů výboru. Kromě výše uvedených výborů může zastupitelstvo zřídit také osadní výbor. Ovšem co se týče normotvorby, nemají výbory žádné zásadní postavení. Obdobně je tomu tak i u komisí, které jsou **orgány rady**.²⁸

---

²⁷ SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, s. 131.

²⁸ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, §117, §120, §122

2. Normotvorba obce

2.1. Historický exkurs

Nejprve je důležité uvést, kdy se na našem území začala vyvíjet obecní samospráva. K jejímu prvotnímu vývoji došlo v českých zemích v roce 1848. V tomto roce byla oběma vytvořena první petice, která požadovala zavedení obecní samosprávy. Tuto první petici brzy následovala petice druhá, která už byla poněkud úspěšnější, a 8. dubna 1848 byl vydán kabinetní list, který již zakotvuje samostatné zřízení obcí. Následovalo několik významných právních předpisů, které blíže obecní samosprávu upravovaly.²⁹ Nevznikala pouze samospráva na úrovni základní, tedy samospráva obecní, ale postupně dochází i k vývoji samosprávy na vyšší úrovni, a to samosprávy okresní a zemské.³⁰

Z pohledu normotvorby na úrovni obecní jsou nejdůležitější jednotlivá zemská obecní zřízení, neboť zde nacházíme již zmínku o normotvorné kompetenci obcí. V těchto zákonech byla zakotvena pro obce možnost vydávat nařízení týkající se místní policie. Toto nařízení bylo vydáváno obecním zastupitelstvem, popřípadě obecním starostou. Aby bylo nařízení přijato, musela s ním souhlasit nadpoloviční většina přítomných členů zastupitelstva.³¹

Co se týče samosprávy na vyšší úrovni, a to tedy okresní samosprávy, byla velmi slabou součástí samosprávné soustavy, a to už za doby Rakouska-Uherska, po vzniku Československé republiky ani nemluvě. Díky zákonu o organizaci politické správy se fakticky stala okresní samospráva podřízenou státní správě. Normotvornou pravomoc neměla samosprávná zastupitelstva, nýbrž okresní úřady, které byly oprávněny vydávat příkazy a zákazy, buď formou všeobecných nařízení, nebo pro jednotlivé případy. Mohly také vydávat nařízení, která se týkala místní policie, a to tehdy, pokud takovéto nařízení nevydala obec sama či pokud se nařízení mělo vztahovat na území více obcí.

Obdobně jako u okresní samosprávy tomu bylo i u samosprávy zemské. Hlavní normotvorná pravomoc byla svěřena zemským úřadům. Zemská zastupitelstva také mohla přijímat právní předpisy, avšak jejich platnost byla podmíněna potvrzením ministerstva vnitra.³²

V roce 1944 byly zřízeny národní výbory jakožto územní orgány státní moci a správy.

---

²⁹ Těmito důležitými právními předpisy byly: Pillersdorfova ústava; březnová oktrojovaná ústava, která nahradila návrh ústavy kroměřížské, který nikdy nevstoupil v platnost; prozatímní obecní zákon z roku 1849; císařským patentem byl vydán říšský zákon obecní; rámcový říšský zákon obecní pro země předlitavské a zemské zákony obecní.

³⁰ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů- základy komunálního práva*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010, s. 3-7.

³¹ KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 97-100.

³² Tamtéž, s. 103-106.

Existovaly zde 3 druhy národních výborů: místní, okresní a krajské. „Dne 9. května 1948 pak byla přijata nová ústava, která znamenala likvidaci parlamentní demokracie i územní samosprávy.“³³ Dá se tedy říci, že na našem území přestala dlouhodobě budovaná samospráva fungovat a namísto ní zde začala působit pouze státní správa.

Na základě výše zmíněné ústavy byly přijaty zákony (jmenovala bych zde zejména ústavní zákon o národních výborech a zákon o ústavních výborech), které podrobněji upravovaly národní výbory. Ústavní zákon o národních výborech vymezoval jejich normotvornou kompetenci. Právní předpisem, který mohly národní výbory vydávat, bylo nařízení. Zákon o národních výborech pak zakotvoval, že národní výbory mohou vydávat obecně závazná nařízení. Tyto právní předpisy mohly vydávat pouze tehdy, jestliže toho bylo třeba k plnění jejich úkolů a jestliže k nim dal souhlas národní výbor vyššího stupně nebo jeho rada, popřípadě vláda.

V roce 1960 byla přijata nová ústava, a to Ústava Československé socialistické republiky, která opět upravovala postavení národních výborů. Znovu mohly národní výbory vydávat obecně závazná nařízení, která byla přijímána na plenárním zasedání národního výboru. Ústava zakotvovala jako orgán národního výboru radu, která taktéž mohla vydávat nařízení, avšak pouze v nezbytných případech a byla zde i podmínka, že jej musel národní výbor schválit v nejbližším plenárním zasedání. Podrobněji byla obecně závazná nařízení rozpracována až v posledním znění zákona o národních výborech z roku 1967. Tento zákon již zakotvoval např. podmínky vyhlášení, platnosti, účinnosti, podmínku přístupnosti obecně závazných nařízení a jiné.

Důležitým mezníkem byl bezesporu rok 1990. Byly zrušeny národní výbory a opět se vrátila samospráva obcí. Znovuobnovenou obecní samosprávu upravoval ústavní zákon z roku 1990 a to ve své hlavě sedmé pod názvem *Místní samospráva*. Čl. 86 nově přijatého ústavního zákona zakotvoval také možnost obcí vydávat obecně závazné vyhlášky.³⁴

Netrvalo dlouho a v roce 1990 byl přijat nový zákon o obecním zřízení.³⁵ Celý §16 upravoval obecně závazné vyhlášky. Tyto právní předpisy se vydávaly jak v samostatné působnosti, tak i v působnosti přenesené. Pojem nařízení ještě nebyl při výkonu přenesené působnosti znám. V samostatné působnosti schvalovalo obecně závazné vyhlášky zastupitelstvo obce (v neodkladných a nutných případech to byla obecní rada) a v přenesené působnosti obecní rada (v obcích, kde se obecní rada nevolila, to byl starosta). Oba právní

---

³³ KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003, s. 107.

³⁴ Tamtéž, s. 108-115.

³⁵ Zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), historické znění

předpisy podepisoval starosta dohromady se svým zástupcem (pojem místostarosta taktéž nebyl ještě v zákoně o obcích z roku 1990 znám).³⁶

Nyní upravuje problematiku obcí zákon o obcích z roku 2000.

2.2. Teoretický exkurs

Pokud se zabýváme tvorbou práva, ať už z pohledu teorie či následně i praxe, je důležité si vymezit několik základních pojmů. Chtěla bych zde uvést zejména právní normu, právní předpis a právní řád.

Pod pojmem právní norma si zpravidla představujeme určité pravidlo lidského chování, které je obecně závazné a státem vynutitelné. Každá právní norma má určitou strukturu, přičemž součástmi právní normy jsou: hypotéza, dispozice a sankce. Také každá právní norma se vyznačuje určitými materiálními znaky (normativnost a regulativnost, právní závaznost, obecnost, vynutitelnost) a formálními znaky (vydání právní normy orgánem, který je k tomu oprávněn ústavou a její publikace). Právní normy nám pak vytváří právní předpis-normativní právní akt, který je, stejně jako samotná právní norma, obecně závazný.³⁷ A nakonec třetím důležitým pojmem je právní řád, což je souhrn právních předpisů.³⁸

Samotný proces tvorby práva je označován jako *legislativní proces*. Není to však proces, na který lze pohlížet pouze z pohledu právního, a tudíž jako na pouhé vytvoření právního předpisu, které skončí jeho publikací. Nýbrž musí být brán zřetel i na sociální hledisko. Důležité je zabývat se společenskými vztahy a zájmy, jež vyžadují přijetí nové právní úpravy. Tedy vztahy, které zde existují před vytvořením právního předpisu. Poté je nezbytné sledovat následek právního předpisu, a tedy vliv právního předpisu na společnost.³⁹

Při tvorbě práva musí být dodržována určitá legislativní pravidla. Pokud by tato pravidla nebyla respektována, mohlo by se stát, že by se právní předpisy staly zcela nejasnými, pro společnost nesrozumitelnými a nebyla by zachována jejich jednotná forma. Jedním z hlavních požadavků, který je kladen na právní předpisy, je srozumitelnost právní normy. I když sdělnost právní normy je pro její následné pochopení bezesporu důležitá, nesmíme opomínat, že právní jazyk je jazyk účelový, nikoliv jazyk jednoduchý. Nápomocní nám jsou v případech složitějších právních norem advokáti, jejichž posláním je právě právní pomoc. Měli bychom tedy dbát na to, aby požadavek jednoduchosti právních předpisů nebyl

---

³⁶ Zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), historické znění, §16, §36, §45, §52

³⁷ ŠÍN, Zbyněk. *Tvorba práva. Pravidla, metodika, technika*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 12-15.

³⁸ Tamtéž, s. 20.

³⁹ Tamtéž, s. 23.

na úkor jejich účelovosti.⁴⁰ Druhým kritériem, které bych chtěla zmínit, je právní jazyk. Právní normě nemůže rozumět pouze její tvůrce, nýbrž hlavně její adresát. A hlavně adresát nesmí pochopit právní normu jinak než ten, kdo ji vytvořil. Musí být jednoznačná, nikoliv nejasná a skrývající více významů. Není žádoucí používat dlouhé komplikované věty, zejména pak souvětí. A nakonec za zmínku stojí také struktura právního předpisu, respektive jeho formální členění. Právní předpisy se vnitřně člení na paragrafy nebo na články a dále pak na odstavce (číslované nebo nečíslované), popř. na písmena.⁴¹

Právní předpisy na úrovni obcí mají ještě i určitá specifika, co se jejich tvorby týče. Návrh právního předpisu zde zpracovává věcně příslušný odbor obecního úřadu (městského úřadu, magistrátu). Zpracováním určitého právního předpisu však může být také pověřen zaměstnanec či skupina zaměstnanců zařazených do výše uvedených úřadů. Návrh může zpracovat i státní orgán, pokud ovšem tak stanoví zvláštní zákon. Zpracovatel musí být obeznámen s věcnými důvody navrhovaného předpisu a také je jeho povinností seznámit se s platnou právní úpravou. Zpracovatel uvádí jako součást návrhu také důvodovou zprávu.⁴² K návrhu právního předpisu se koná tzv. připomínkové řízení. Zajišťuje jej zpracovatel, ale může to být např. i tajemník obecního úřadu, starosta obce, apod. Cílem připomínkového řízení je odborné posouzení návrhu jak z hlediska věcného, tak z hlediska právního a zda byla dodržena legislativně technická pravidla. Lhůta pro posouzení je stanovena na 15 dnů (může být prodloužena i zkrácena). Na závěr se zpracovává předkládací zpráva, jejímž obsahem je průběh připomínkového řízení. Pokud je právní předpis schválen, podepisuje ho na úrovni obcí starosta spolu s místostarostou a na úrovni statutárních měst primátor a náměstek primátora.⁴³

Právní předpis obce se stává platným dnem jeho vyhlášení. Vyhlášením rozumíme vyvěšení předpisu na úřední desce obecního úřadu (právní předpis musí být vyvěšen po dobu 15 dnů). Typické je pro obce, že právní předpisy zveřejňují také způsobem v místě obvyklým (např. internet). Tohle zveřejnění již však není podmínkou platnosti. Co se týče účinnosti, ta zpravidla nastává 15. dnem po vyhlášení. Může to být i dříve, ale to pouze tehdy, jestliže to vyžaduje naléhavý obecný zájem, nebo i později.⁴⁴

Právní předpisy na úrovni obcí známe dvojího druhu. Jsou to obecně závazné vyhlášky

---

⁴⁰ KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 1995, s. 117-118.

⁴¹ Tamtéž, s. 126-128.

⁴² Součástí důvodové zprávy je například zhodnocení platného právního stavu; cíle, kterého má být dosaženo; zhodnocení variantních řešení; finanční, hospodářské a personální dopady.

⁴³ *Pravidla pro vydávání právních předpisů obcí, krajů a hlavního města Prahy. Metodická pomůcka*, zpracoval: Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra, znění ke dni 1. února 2010

⁴⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, §12

a nařízení a podrobněji bych se jim chtěla věnovat v následujících kapitolách.

2.3. Obecně závazná vyhláška obce

Právo vydávat obecně závazné vyhlášky je projevem normotvorné kompetence obcí. Toto právo pro obce plyne přímo z Ústavy České republiky, respektive z hlavy sedmé, článku 104 odst. 3, který nám říká: „*Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky.*“⁴⁵ Jak jsem již uvedla výše, zastupitelstvu náleží rozhodovat v rámci samostatné působnosti obce, tudíž i vydávání obecně závazných vyhlášek spadá do této působnosti nebo-li samosprávy.

Obec může vydat obecně závaznou vyhlášku bez výslovného zákonného zmocnění. Hovoříme tedy o originární normotvorbě obce. Při vydávání těchto právních předpisů má obec povinnost řídit se zákonem. Dalším důležitým kritériem je, že obecně závaznými vyhláškami mohou být spravovány pouze záležitosti místního charakteru (nikoliv tedy záležitosti např. rozsahu krajského či celostátního) a naopak nesmí jimi být spravovány záležitosti, které jsou vyhrazeny přímo zákonu.

Zákon o obcích nám ve svém §10 stanoví, že obec může obecně závaznou vyhláškou ukládat i povinnosti. Prvním úsekem, který je vymezen v §10 písm. a) zákona o obcích, je **zabezpečení místních záležitosti veřejného pořádku**. Spornou otázkou zde je, jaký je význam pojmu veřejný pořádek. Je to pojem neurčený, dle Ústavního soudu označován též jako neostrý pojem. Není v našem právním řádu přímo definován, a tak je důležité v tomto případě vycházet přímo z výše zmíněného paragrafu, který hovoří o dobrých mravech, ochraně bezpečnosti, zdraví a majetku.⁴⁶ Obdobný pojem „veřejné prostranství“, který se také v §10 objevuje, již zdaleka není tak problémovým, neboť jeho definice je obsažena v samotném zákoně o obcích, a to v §34. Tato definice je zde nová, neboť v předchozím zákoně o obcích jsme ji ještě nalézt nemohli. Za zmínku stojí, že tato definice nelze být chápána široce, tzn. pod pojem veřejné prostranství nelze zařadit jakýkoliv prostor, nýbrž pouze prostor, který svým charakterem odpovídá prostorům vyjmenovaným v § 34. Ústavní soud tedy vymezuje veřejné prostranství takto: „*Za veřejné prostranství lze tedy považovat každý prostor, který je přístupný všem bez omezení, slouží obecnému užívání a je jako veřejné prostranství určen v obecně závazné vyhlášce obce.*“⁴⁷ Dle mého názoru by nebylo od věci, kdyby obce co nejpřesněji vymezovaly ve svých obecně závazných vyhláškách veřejná

⁴⁵ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, čl. 104 odst. 3

⁴⁶ Nález Ústavního soudu ze dne 8. prosince 2010, sp. zn. Pl. ÚS 39/10-1

⁴⁷ Nález Ústavního soudu ze dne 22. března 2005, sp. zn. Pl. ÚS 21/02

prostranství, a tudíž se vyhýbaly následným sporům kvůli nedostatečné přesnosti vymezení určitých míst.

Druhou oblastí, kde může obec obecně závaznou vyhláškou ukládat povinnosti je §10 písm. b) zákona o obcích, který upravuje **problematiku sportovních a kulturních podniků, tanečních zábav a diskoték**. Důležité je zde uvést, že ačkoliv obec může stanovit podmínky pro činnosti v tomto paragrafu uvedené, nemůže vázat konání těchto činností na předchozí vyjádření obce. Není zde tedy zapotřebí předchozího souhlasu obce. Zavádějící je pro obec pak zajisté i při sportovních a kulturních podnicích, také tanečních zábavách a diskotékách překročení hygienických limitů hluku, a tudíž úprava této problematiky taktéž obecně závaznou vyhláškou, což je však nepřípustné, neboť odpovědnost za nepřekročení hygienických limitů hluku je předmětem úpravy zákona o ochraně veřejného zdraví⁴⁸ a jak je již výše uvedeno, obec nemůže upravovat věci, které jsou svěřeny zákonné úpravě.⁴⁹

Čistotě, životnímu prostředí a zeleni v obci a také užívání zařízení, které slouží potřebám veřejnosti, se věnuje §10 písm. c) zákona o obcích. Jedním z důležitých aspektů tohoto ustanovení je ochrana životního prostředí a zeleně v obci z hlediska jejího rozsahu. Obec se nemůže zaměřit pouze na samotnou ochranu rostlin z pohledu biologického. Naopak musí brát v potaz ochranu rostlin jakožto součást budování estetického vzhledu města. Města, které poskytuje vhodný životní prostor pro své občany. Pokud by tomu tak nebylo, lze dovodit, že by se obecně závazné vyhlášky překrývaly s právní úpravou obsaženou v zákonech na úseku životního prostředí, což samozřejmě není přípustné. A znamenalo by to, že od počátku, co zákonodárce začlenil výše zmíněné ustanovení do zákona o obcích, tak by obcím nedával žádnou možnost životní prostředí a zeleň v obci regulovat a tak §10 písm. c) by se prakticky stal zcela zbytečným.

Výše jsem se věnovala pojmu „veřejné prostranství“, a tak určitě stojí za zmínku, že pojem „veřejná zeleň“, který je v §10 písm. c) taktéž uveden, lze pod něj podřadit (viz. §34 zákona o obcích).⁵⁰

A poslední možností, kdy může obec obecně závaznou vyhláškou stanovit povinnosti, je §10 písm. d) zákona o obcích, který nám říká, že obec tak může učinit, pokud tak stanoví **zvláštní zákon**.⁵¹ Těchto zákonů je celá řada.⁵²

---

⁴⁸ Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁹ Nález Ústavního soudu ze dne 8. března 2007, sp. zn. Pl. ÚS 69/04

⁵⁰ Nález Ústavního soudu ze dne 11. prosince 2007, sp. zn. Pl. ÚS 45/06-2

⁵¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, §10

⁵² Například zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných obdobných hrách, ve znění pozdějších předpisů; zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a plno dalších.

Jakmile je obecně závazná vyhláška vyhlášena, je pro obec v zákoně o obcích stanovena povinnost jejího zaslání neprodleně po dni vyhlášení Ministerstvu vnitra. Obec taktéž musí evidovat obecně závazné vyhlášky, které vydala, a k tomu slouží evidence právních předpisů.⁵³ V této evidenci jsou uchovávána i nařízení obce, kterým bych se chtěla věnovat nyní.⁵⁴

2.4. Nařízení obce

Nařízení obce je podzákoný právní předpis, který obec vydává v rámci přenesené působnosti. Jedná se tedy o projev výkonu státní správy. Podmínkou pro vydání je, že obec tak učiní na základě zákona a v jeho mezích. A aby tak mohla obec učinit, musí k tomu mít ještě i výslovné zákonné zmocnění. Dalším kritériem je pak, že obec se při vydávání nařízení musí řídit nejenom zákony, jak je tomu u obecně závazných vyhlášek, ale i jinými právními předpisy.⁵⁵

Nařízení vydává zpravidla rada obce. Avšak v obcích, kde rada není zřízena, je svěřena pravomoc vydávat tyto právní předpisy zastupitelstvu. Zde nemá možnost se této činnosti ujmout starosta obce. Existuje však situace, kdy je sice rada v obci zřízena, ale během jejího funkčního období dojde k poklesu počtu členů rady pod pět, či poklesne počet členů zastupitelstva pod jedenáct a nedojde k doplnění chybějících členů, tak zde se nabízí i možnost, aby nařízení obce vydával sám starosta. A to jako důsledek toho, že přejdou-li pravomoci rady na zastupitelstvo, má zastupitelstvo možnost kteroukoliv z těchto pravomocí svěřit (buď to zcela, nebo jen zčásti) starostovi.

Nařízení je právní předpis, který může platit i pro správní obvod stanovený zvláštním právním předpisem. Jinak řečeno, je zde možnost, aby rada obce s rozšířenou působností vydala nařízení, které bude platit i pro jiné obce nacházející se v daném správním obvodu. Zde se nabízí otázka, zda je vůbec dodržena legitimita a zda by opravdu rada takovéto obce měla vydávat nařízení pro obce jiné, které de facto s volbou rady obce s rozšířenou působností nemají nic společného. Problém je zajisté v tom, že rada je orgán, který je zprostředkovaně odvozený od voličů obce a má se starat tedy o zájmy těchto voličů a nikoliv o zájmy voličů jiných obcí. Jiří Turčín ve svém článku uvádí svůj názor, jak by danou problematiku řešil. Zrušil by pravomoc pro obce s rozšířenou působností, a to vydávat nařízení pro svůj správní

---

⁵³ V rámci evidence obec uvádí číslo právního předpisu, jeho název, datum schválení, datum nabytí platnosti, datum nabytí účinnosti, může zde být i datum pozbytí platnosti.

⁵⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, §12

⁵⁵ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů- základy komunálního práva*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010. s. 152.

obvod, a naopak by zavedl možnost, aby kraj vydával nařízení pro části svého území.⁵⁶ A nyní bych se chtěla zaměřit na jednotlivá zákonná zmocnění k vydávání nařízení obce obsažená v následujících právních předpisech.

Zákon o právu shromažďovacím⁵⁷ ve svém §4 odst. 3 obsahuje možnost nařízením určit místa v obci, kde se může konat shromáždění bez předchozího oznámení příslušnému orgánu a také naopak určit v jaké době se tato shromáždění konat nesmějí. Toto ustanovení zákona však nevylučuje, že se shromáždění nemohou konat i na jiných místech, zde však již musí být splněna klasická oznamovací povinnost dle výše uvedeného zákona. Účelem nařízení je zajisté vybrat místa, která jsou nejvíce vhodná pro konání shromáždění.

Dalším zákonem, který umožňuje vydávat nařízení obce, je **zákon o cenách**⁵⁸. Obec tak může vymezit, které zboží bude podléhat cenové regulaci a další podrobnější podmínky tohoto institutu. Obce však mnohem častěji využívají zákonného zmocnění obsaženého v **zákoně o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen**⁵⁹.

Toto zákonné zmocnění jim umožňuje upravit si ceny stanovené ministerstvem, a to podle potřeb daného území.⁶⁰ § 4a odst. 1 výše uvedeného zákona nám říká, že tak obce mohou učinit „v rozsahu a za podmínek stanovených v rozhodnutí ministerstva.“⁶¹ Zde bychom mohli najít legislativní nedostatek, a to právě v pojmu „rozhodnutí“, neboť dle Ústavy České republiky mohou obce vydávat nařízení pouze na základě zákona, nikoliv na základě výše zmíněného rozhodnutí. Jiří Turčín ve svém článku uvádí, že by mohl být problém vyřešen následujícím způsobem. Podmínky pro výkon tohoto zmocnění by byly stanoveny právním předpisem, a tak by obec také na základě těchto podmínek vydala právní předpis, nebo by byly stanoveny rozhodnutím, pak by obec ale také tuto problematiku řešila na jiné úrovni než na úrovni právních předpisů.⁶² S tímto názorem se ztotožňuji i já.

Zákonem o živnostenském podnikání⁶³, respektive jeho §18, může obec stanovit tržní řád obce a potažmo tedy vymezit prodejní místa (tržiště) v obci a podmínky jejich provozu. Důležitým poznatkem je, jak zdůraznil ve svém nálezu Ústavní soud, že obce v nařízení musí vymezit všechna prodejní místa, nikoliv pouze některá z nich. Tudíž výčet

---

⁵⁶ TURČÍN, Jiří. K zákonným zmocněním k vydávání nařízení obce. *Správní právo*, 2011, roč. XLIV, č. 5, s. 277-280.

⁵⁷ Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁸ Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁹ Zákon č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁰ TURČÍN, Jiří. K zákonným zmocněním k vydávání nařízení obce. *Správní právo*, 2011, roč. XLIV, č. 5, s. 283-285.

⁶¹ Zákon č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů, § 4a

⁶² TURČÍN, Jiří. K zákonným zmocněním k vydávání nařízení obce. *Správní právo*, 2011, roč. XLIV, č. 5, s. 285-286.

⁶³ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

prodejních míst v obci musí být taxativní.⁶⁴ Zde se jedná o pozitivní právní úpravu na rozdíl od **zákonu o regulaci reklamy**⁶⁵, který naopak obsahuje ustanovení negativní. V nařízení může obec stanovit veřejně přístupná místa, kde je reklama zakázána, dobu, po kterou je zakázána, dále média, kterými nesmí být reklama šířena a také akce, na něž se výše zmíněné zákazy nevztahují.⁶⁶

Již šestým zákonem v pořadí, který obsahuje zákonné zmocnění k vydávání nařízení je **zákon o pozemních komunikacích**⁶⁷. Nařízení vydané na základě tohoto zmocnění by mělo zejména zlepšovat dopravu v dané obci. V souvislosti s §23 zmíněného zákona se Ústavní soud zabýval otázkou, zda nařízení vydané dle tohoto § není opatřením obecné povahy. Přiklonil se zde k názoru, že se jedná spíše o právě opatření obecné povahy⁶⁸, neboť nařízení pro neurčitý okruh subjektů stanovuje určité konkrétní podmínky (prostorové vymezení).⁶⁹

Zákon o veterinární péči⁷⁰ nám říká, že obec vydává nařízení o mimořádných veterinárních opatřeních na návrh krajské veterinární správy. Tedy z §46 můžeme odvodit, že obec má povinnost tento druh nařízení vydat za podmínky, že obdrží výše zmíněný návrh.

Trochu nepovedené je zákonné zmocnění v **zákoně o krizovém řízení**⁷¹ a o změně některých zákonů. Říká nám, že starosta zajišťuje provedení krizových opatření v případě vyhlášení nouzového stavu a stavu nebezpečí.⁷² A je-li to k tomuto účelu nutné, pak je vydáno i nařízení obce. Je trochu zavádějící, že by toto nařízení měl vydávat právě starosta (což je prakticky nemožné). A také, pokud bychom to měli srovnat s ostatními zákonnými zmocněními, chybí zde podrobnější podmínky pro vydávání. Není to však jediný zákon, kde shledávám určité nedostatky.

Mám na mysli **zákon o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů**⁷³, který hovoří o právním předpisu v přenesené působnosti (obecně závazné vyhlášce). Dostáváme se zde do stejné problematiky, kterou jsem uváděla již výše, a to zda by zde nebylo vhodnější vydat opatření obecné povahy, které by upravovalo organizaci

⁶⁴ Nález Ústavního soudu ze dne 24. března 2000, sp. zn. Pl. ÚS 27/06-2

⁶⁵ Zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁶ TURČÍN, Jiří. K zákonným zmocněním k vydávání nařízení obce. *Správní právo*, 2011, roč. XLIV, č. 5, s. 288.

⁶⁷ Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁸ Nejvyšší správní soud vymezil, že opatření obecné povahy je „*aktem s konkrétně vymezeným předmětem a obecně určenými adresáty, tedy úkonem správního orgánu v určité věci, který se přímo dotýká práv a povinností nebo zájmů blíže neurčeného okruhu osob.*“

⁶⁹ Usnesení Ústavního soudu ze dne 18. listopadu 2010, sp. zn. Pl. ÚS 14/08-1

⁷⁰ Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči, ve znění pozdějších předpisů

⁷¹ Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

⁷² Do konce roku 2010 měly povinnosti zajišťovat krizové opatření orgány obce, nikoli přímo starosta.

⁷³ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

dopravy, co se týče stanovení místních komunikací nebo úseků v obytné zóně, které nelze užít ke stání nákladního vozidla nebo jízdní soupravy.⁷⁴

Předposledním zákonem, který obsahuje možnost pro obec vydávat nařízení, je **zákon o ochraně ovzduší**⁷⁵. Umožňuje obci upravovat podmínky provozu silničních motorových vozidel, a to regulačním řádem, který je vydáván právě formou nařízení.⁷⁶

A nesmíme zapomenout ani na poslední zákon, a to **zákon o lesích**⁷⁷. Umožňuje obcím s rozšířenou působností vydat nařízení, kterým se stanoví dočasné omezení, nebo dokonce vyloučení vstupu do lesa. V tomto zákoně však najdeme opět i pojmové nedostatky, a to v § 25 odst. 2 a v § 32 odst. 3, které hovoří o obecně závazné vyhlášce a vyhláše, ale jelikož zde jde o výkon státní správy, jedná se o nařízení. Jedná se tedy o nepřímou novelizaci.⁷⁸

Po přijetí nařízení obce platí, že tento právní předpis se vyvěsí na úřední desce obecního úřadu, ale jak jsem uváděla výše, nařízení může platit pro správní obvod obce s rozšířenou působností, tudíž je nezbytné, aby bylo takovéto nařízení vyvěšeno i na úředních deskách obecních úřadů působících ve správním obvodu obce s rozšířenou působností. A ještě jednu povinnost má obec po vyhlášení nařízení, a to zaslat tento právní předpis krajskému úřadu.⁷⁹

---

⁷⁴ TURČÍN, Jiří. K zákonným zmocněním k vydávání nařízení obce. *Správní právo*, 2011, roč. XLIV, č. 5, s. 291-293.

⁷⁵ Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁶ Tamtéž, §10

⁷⁷ Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁸ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů- základy komunálního práva*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010, s. 155

⁷⁹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, §12

3. Dozor nad normotvorbou obcí

Dozor nad normotvorbou obcí rozlišujeme dvojího druhu: dozor nad obecně závaznými vyhláškami a dozor nad nařízeními obce, neboť v dozoru je rozlišeno, zda se jedná o přenesenou či samostatnou působnost. A dle tohoto členění bych se chtěla na dozor nyní zaměřit.

Nejprve bych se chtěla věnovat **dozoru nad obecně závaznými vyhláškami** obce. Zde dozor vykonává Ministerstvo vnitra. Pokud Ministerstvo shledá, že obecně závazná vyhláška odporuje zákonu, vyzve obec k nápravě. Nedojde-li ze strany obce k nápravě, a to ve lhůtě 60 dnů od doručení výzvy, Ministerstvo pozastaví účinnost obecně závazné vyhlášky, nebo-li nastane sistace⁸⁰ a stanoví lhůtu, ve které ještě může obec napravit svou chybu. Pokud obec ani po druhé výzvě tak neučiní a za podmínky, že není proti rozhodnutí podán rozklad, má Ministerstvo vnitra pravomoc podat návrh na zrušení obecně závazné vyhlášky k soudu. Příslušným soudem je zde Ústavní soud.⁸¹ Zmocnění, díky kterému může Ústavní soud rušit obecně závazné vyhlášky, či jejich části, obsahuje již samotná Ústava České republiky, respektive její čl. 87.⁸² Avšak až zákon o Ústavním soudu⁸³ upravuje samotné řízení, kterým Ústavní soud tyto právní předpisy ruší.⁸⁴

Ústavní soud ve své nynější rozhodovací praxi postupuje v případě obecně závazných vyhlášek podle tzv. testu čtyř kroků. Je to test, kterým Ústavní soud zjišťuje následující:

- jestli měla obec pravomoc vydat obecně závaznou vyhlášku (1. krok),
- zda obec nepostupovala tzv. „ultra vires“, nebo-li mimo zákonem stanovenou věcnou působnost (2. krok),
- zda nezneužila působnost, kterou ji svěřil zákon (3. krok),
- zda obec nejednala v případě přijetí obecně závazné vyhlášky značně nerozumně (4. krok).

Pokud bych se měla zabývat prvním krokem testu, zde je důležité, zda bylo dodrženo ustanovení Ústavy České republiky, respektive jejího čl. 104 odst. 3. Tedy zda vydalo obecně závaznou vyhlášku zastupitelstvo obce, a zda ji vydalo v mezích své působnosti. Jak jsem již zmiňovala výše, hovoříme tedy o originární normotvorbě.

Druhý krok testu se již věnuje stanovení působnosti. Jelikož se při vydávání obecně

---

⁸⁰ Pokud je obecně závazná vyhláška v rozporu s listinou základních práv a svobod, pak nastane okamžitá sistace, bez předchozí výzvy Ministerstva ke zjednání nápravy.

⁸¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, §123

⁸² Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁸³ Zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁴ Tamtéž, hlava druhá, oddíl první

závazných vyhlášek jedná o samostatnou působnost, budeme se pohybovat v rámci §35 zákona o obcích. Zde je důležitý zejména odst. 3 písm. a), který obcím ukládá povinnost řídit se při vydávání obecně závazných vyhlášek pouze zákonem. Pokud chce obec obecně závaznou vyhláškou ukládat povinnosti, bude pro ni směrodatný §10 zákona o obcích, který nám vymezuje dané věcné oblasti, v nichž může obec bez dalšího zákonného zmocnění vydávat obecně závazné vyhlášky. Pokud tedy tak obec učiní, nemůžeme hovořit o tom, že by jednala *ultra vires*.

Ve třetím kroku Ústavní soud kontroluje, zda obec nezneužila jí vymezenou samostatnou působnost. Ústavní soud zkoumá, zda obec postupuje při výkonu moci v zákonem svěřené oblasti „*1.) cestou sledování účelu, který není zákonem aprobován, 2.) cestou opomíjení relevantních úvah při přijímání rozhodnutí nebo naopak 3.) přihlížení k nerelevantním úvahám.*“⁸⁵ Pokud obec takto učiní, bude se jednat o případ, kdy samostatnou působnost zneužije. A pokud naopak obec ustojí v těchto třech krocích testu, přistoupí Ústavní soud ke kroku čtvrtému, poslednímu.⁸⁶

Čtvrtý krok se zaměřuje na nerozumnost obecně závazné vyhlášky. Myslím si, že pojem „nerozumnost“ je pojmem, který se těžko vysvětluje, těžko určitým způsobem definuje. Touto problematikou se zabýval již v rámci anglosaské právní oblasti soud v roce 1948. Tehdy soudce Green uvedl, že by se měly soudy zabývat i otázkou nerozumnosti, tedy situací, kdy orgány místní samosprávy dojdou při jejich činnosti k závěru, který je zjevně absurdní, dokonce přímo uvedl: „*že by žádný rozumně uvažující subjekt (orgán veřejné moci) nemohl nikdy k takovému závěru dojít.*“⁸⁷ S tímto názorem až tak úplně nesouhlasím, neboť i za orgány veřejné moci stojí lidé, stejně jako pak přímo za orgány místní samosprávy, a i oni se mohou dopustit při tvorbě práva určitých chyb. Tuto skutečnost bych tedy spíše uvedla bez orgánu veřejné moci v závorce nebo ještě lépe bych větu přeformulovala tak „*že by žádný rozumně uvažující subjekt neměl nikdy k takovému závěru dojít.*“ Podobné úvahy uvedl ve své judikatuře i náš Ústavní soud. Z hlediska nerozumnosti by se měly posuzovat pouze ty obecně závazné vyhlášky, které se jeví jako zjevně absurdní. Při takovémto posuzování nesmí soud sklouznout k názoru, že obecně závazná vyhláška se mu jeví jako absurdní jen proto, že s jejím obsahem nesouhlasí. Musí posuzovat obecně závaznou vyhlášku objektivně z hlediska jejích dopadů, které jsou měřeny obecnou rozumností.⁸⁸

---

⁸⁵ Nález Ústavního soudu ze dne 22. března 2005, sp. zn. Pl. ÚS 63/04

⁸⁶ Tamtéž

⁸⁷ Nález Ústavního soudu ze dne 13. září 2006, sp. zn. Pl. ÚS 57/05

⁸⁸ Tamtéž

Test čtyř kroků Ústavní soud vymezil již dávno a neustále se podle něj řídí. Ale důležitým mezníkem pro vývoj judikatury Ústavního soudu byl rok 2007. Tehdy Ústavní soud přišel s nálezem Pl. ÚS 45/06. V tomto nálezu se věnoval dvěma aspektům, a to zákonnému zmocnění k vydávání obecně závazných vyhlášek a také pravidlu, které obci zakazuje upravovat obecně závaznou vyhláškou vztahy, které jsou již upravené zákonem nebo jsou zákonu vyhrazené.

Problém zákonného zmocnění k vydávání obecně závazných vyhlášek se vyskytoval zejména v období, kdy byl platný a účinný zákon o obcích (obecní zřízení) z roku 1990, neboť tento zákon ještě na rozdíl od nynější právní úpravy dostatečně neobsahoval vymezení věcných oblastí, v nichž mohly obecně závazné vyhlášky obce vydávat. Takovéto vymezení neobsahovala ani ústava, a tak vznikaly často situace, kdy obce překračovaly své kompetence. Za této doby se tedy Ústavní soud přikláněl k názoru, že pouhý čl. 104 odst. 3 ústavy nestačil ke zmocnění vydávání obecně závazných vyhlášek, ale bylo zde potřeba i další zákonné zmocnění. Nesmíme však opomenout, že existuje i další právní předpis obcí, a to nařízení, u kterého přímo z Ústavy České republiky vyplývá, že k jeho vydávání je zapotřebí výslovné zákonné zmocnění. Zajisté i tato myšlenka vedla Ústavní soud ke změně názoru a deklaroval tedy, že již samotný čl. 103 odst. 4 ústavy je dostatečným zmocněním k vydávání obecně závazných vyhlášek pro obce, které jsou tímto oprávněny k originální normotvorbě.

A druhým problémem, který výše zmíněný náleží Ústavního soudu řeší, je, zda obec neupravuje v obecně závazné vyhlášce vztahy, které de facto upravovat nesmí, a to z důvodu, že takovéto vztahy jsou již zákonem upraveny nebo jejich úprava je svěřena pouze a výlučně zákonu. Jedná se tedy o jistou, jak nazval ve svém nálezu i Ústavní soud, „konkurenci“ mezi vyhláškou a zákonem. V takovéto situaci je nezbytné, aby byl posuzován účel, respektive cíl, kterého chtěl tvůrce obecně závazné vyhlášky dosáhnout. Pokud se cíl obecně závazné vyhlášky nepřekrývá s cílem, kterého chtěl dosáhnout zákonodárce, pak obec žádný zákaz neporušila, není důvod pro zrušení takovéto obecně závazné vyhlášky.

I Ústavní soud sám si je vědom, že tento náleží je stěžejní a dává obcím určitou větší volnost při tvorbě obecně závazných vyhlášek.⁸⁹

Jak jsem již uvedla v úvodu této kapitoly, dozor nad právními předpisy obce máme dvojího druhu a nyní bych se tedy chtěla zaměřit na druhý dozor, a to **dozor nad nařízeními obce** (tedy právními předpisy vydávanými v přenesené působnosti obce).

---

⁸⁹ KROUPA, Jiří. Změna pravidel obecní normotvorby. Nález Ústavního soudu Pl. ÚS 45/06. *Veřejná správa*, 2008, roč. 19, č. 12, s. 16-17.

Orgánem, který se tomuto dozoru věnuje, je krajský úřad. Krajský úřad jedná v přenesené působnosti a při této činnosti má tedy postavení správního orgánu dle §1 správního řádu⁹⁰. Ovšem při výkonu dozoru nepostupuje podle tohoto zákona, nýbrž dozor je upraven v samotném zákoně o obcích. Ale nedá se říci, že krajský úřad se vůbec neřídí správním řádem, směrodatné jsou pro něj §2 -§8, které jsou věnovány základním zásadám činnosti správních orgánů.

Ve většině případů je dozor nad nařízeními obce vykonáván z vlastního podnětu krajského úřadu, neboť se to odvíjí od povinnosti obce zasílat nařízení po dni jejich vyhlášení právě krajskému úřadu. Ale může být dozor vykonán i na základě podnětu vnějšího nebo v návaznosti na výsledky kontroly přenesené působnosti. Vždy se však jedná o dozor následný.⁹¹

Postup, jakým krajský úřad postupuje, je obdobný jako při kontrole obecně závazných vyhlášek, kde je příslušným orgánem výše zmíněné Ministerstvo vnitra. U nařízení krajský úřad vyzve obec ke zjednání nápravy, pokud shledá, že dané nařízení je v rozporu nejen se zákonem, jak je tomu u obecně závazných vyhlášek, ale i s jiným právním předpisem. Nejedná se však o nic nelogického, pokud si uvědomíme, že při tvorbě nařízení musí obec dbát na to, aby byly v souladu nejen se zákony, ale i ostatními právními předpisy. Obec je vázána lhůtou 60 dnů, a pokud v této lhůtě své nařízení neupraví, krajský úřad pozastaví účinnost nařízení (dojde k sistaci). Spolu se sistací je obci stanovena přiměřená lhůta, ve které může ještě své chyby sama napravit. Sistace může nastat i bez výzvy ke zjednání nápravy, a to ze stejného důvodu, jak je tomu u obecně závazných vyhlášek, a to tedy pokud je nařízení v rozporu s lidskými právy či základními svobodami. Pokud obec neučiní nápravu ve lhůtě, kterou jí krajský úřad určí, krajský úřad se obrátí na jediný orgán, který je oprávněn rušit zákony a jiné právní předpisy, a tím je Ústavní soud.⁹² Tento úkon může krajský úřad (ředitel krajského úřadu) učinit ve lhůtě 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro nápravu. I když tato lhůta má pořádkový charakter, s jejím nedodržením je spojen právní následek – obnovení účinnosti obce.⁹³ I když je již podán návrh na zrušení nařízení obce k Ústavnímu soudu, ještě pořád má obec možnost zjednání nápravy, a to až do doby, než Ústavní soud rozhodne. Tuto skutečnost musí obec neprodleně sdělit nejen krajskému úřadu, ale i Ústavnímu soudu.⁹⁴

---

⁹⁰ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁹¹ ŠEMORA, Vítězslav. *Dozor a kontrola nad samostatnou a přenesenou působností svěřenou orgánům obcí, krajů a hlavního města Prahy*. Praha: Linde, 2007, s. 39.

⁹² Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, §125

⁹³ ŠEMORA, Vítězslav. *Dozor a kontrola nad samostatnou a přenesenou působností svěřenou orgánům obcí, krajů a hlavního města Prahy*. Praha: Linde, 2007, s. 43.

⁹⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, §125

A nakonec, co se týče samotného řízení před Ústavním soudem, probíhá klasicky, tak jak jej upravuje zákon o Ústavním soudu. Pokud tedy Ústavní soud dojde k závěru, že dané nařízení je v rozporu s ústavním zákonem nebo popř. zákonem, bez dalšího jej zruší, a to dnem, který v nálezu určí.⁹⁵ Nálezů, které se věnují problematice nařízení, není mnoho, z čehož je možné odvodit, že obce při vydávání nařízení méně chybují, než je tomu u obecně závazných vyhlášek. Já se však spíše přikláním k názoru, že obce daleko častěji vydávají právě obecně závazné vyhlášky než prováděcí právní předpis – nařízení.

Shrnutí dozoru nad právními předpisy obce:

Obecně závazná vyhláška obce	Nařízení obce
Ministerstvo vnitra	Krajský úřad
(Okamžitá sistace v případě zřejmého rozporu OZV s lidskými právy a základními svobodami)	(Okamžitá sistace v případě zřejmého rozporu nařízení s lidskými právy a základními svobodami)
Výzva k nápravě (60 dnů)	Výzva k nápravě (60 dnů)
<i>Pokud obec nápravu neučiní:</i>	<i>Pokud příslušný orgán obce nápravu neučiní:</i>
Sistace	Sistace
Přiměřená lhůta k nápravě	Přiměřená lhůta k nápravě
<i>Pokud zastupitelstvo obce v přiměřené lhůtě nápravu neučiní a není-li proti rozhodnutí Ministerstva vnitra podán rozklad:</i>	<i>Pokud příslušný orgán obce v přiměřené lhůtě nápravu neučiní:</i>
Návrh na zrušení OZV k Ústavnímu soudu (do 30 dnů od uplynutí lhůty pro podání rozkladu)	Návrh na zrušení nařízení k Ústavnímu soudu (do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro nápravu)

96

⁹⁵ Zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, §70

⁹⁶ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, §123, §125

4. Praktická část – srovnání obecně závazných vyhlášek obce a města

V praktické části bych se chtěla zabývat porovnáním obecně závazných vyhlášek malé obce a města. Pro tuto část své bakalářské práce jsem si vybrala obec, kde jsem vykonávala praxi na tamějším obecním úřadě, a město, ve kterém bydlím.

4.1. Obecně závazné vyhlášky obce Teplice nad Bečvou

Při svém studiu obecně závazných vyhlášek obce Teplice nad Bečvou jsem zjistila, že obec zavedla téměř všechny místní poplatky, které dle zákona o místních poplatcích⁹⁷ zavést na svém území může. Vybírá tedy poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,⁹⁸ poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,⁹⁹ poplatek za užívání veřejného prostranství,¹⁰⁰ poplatek z ubytovací kapacity,¹⁰¹ poplatek ze vstupného¹⁰² a poplatek ze psů.¹⁰³ Jedinými dvěma poplatky, které jsem dle obecně závazných vyhlášek zjistila, že se zde nevybírají, jsou poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst a poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace. Obec také přijala obecně závaznou vyhlášku o ochraně před nadměrným hlukem, a touto vyhláškou tak využila možnost, kterou jí dává zákon o obcích ve svém §10 – upravovat zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. V této vyhlášce jsou vymezeny činnosti, které mohou rušit veřejný pořádek v obci, jimiž jsou jednak rušení nočního klidu a používání hlučných strojů a zařízení a také čas ukončení veřejné produkce hudby. Nalezneme zde také vymezení

---

⁹⁷ Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁸ Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 2/2012*. [online]. www.teplicenb.cz 17. prosince 2012 [cit. 25. února 2012] Dostupné na <http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_24.pdf&original=OZV+2_2012+o+m%C3%ADstn%C3%ADm+poplatku+za+odpady.pdf>

⁹⁹ Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2011*. [online]. www.teplicenb.cz 7. červen 2011 [cit. 25. února 2012] Dostupné na <http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_19.pdf&original=1_2011.pdf>

¹⁰⁰ Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 5/2010*. [online]. www.teplicenb.cz 9. prosince 2010 [cit. 25. února 2012] Dostupné na <http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_17.pdf&original=5_2010.pdf>

¹⁰¹ Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 4/2010*. [online]. www.teplicenb.cz 9. prosince 2010 [cit. 25. února 2012] Dostupné na <http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_16.pdf&original=4_2010.pdf>

¹⁰² Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 3/2010*. [online]. www.teplicenb.cz 9. prosince 2010 [cit. 25. února 2012] Dostupné na <http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_15.pdf&original=3_2010.pdf>

¹⁰³ Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 2/2010*. [online]. www.teplicenb.cz 9. prosince 2010 [cit. 25. února 2012] Dostupné na <http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_14.pdf&original=2_2010.pdf>

nočního klidu; zákaz prací, které jsou spojeny s nadměrným hlukem o nedělích, státních svátcích a ostatních svátcích a zákaz používání zábavní pyrotechniky, který se nevztahuje pouze na jedinou příležitost a tou je vítání nového roku.¹⁰⁴ Další vyhláškou, která je nyní v obci platná, je obecně závazná vyhláška, kterou se stanoví systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území obce Teplice nad Bečvou včetně systému nakládání se stavebním odpadem vznikajícím na území obce Teplice nad Bečvou.¹⁰⁵ A ještě jednu vyhlášku má tato obec zavedenou na svém katastrálním území, a to obecně závaznou vyhlášku o závazných částech územního plánu sídelního útvaru Teplice nad Bečvou.¹⁰⁶ Jelikož je obec Teplice nad Bečvou obcí malou, jsou tohle veškeré nyní platné obecně závazné vyhlášky obce.

4.2. Obecně závazné vyhlášky města Hranice

Pro účely mé bakalářské práce jsem se zabývala obecně závaznými vyhláškami přijatými v Hranicích po roce 1992, tak jak je má i město zveřejněné na svých internetových stránkách (jinak řečeno způsobem umožňujícím dálkový přístup). Obecně závazných vyhlášek byla vydána celá řada, ale důležité je také poznamenat, že plno vyhlášek novějších pouze ruší či doplňují vyhlášky předchozí. Mezi platné obecně závazné vyhlášky města patří např. obecně závazná vyhláška o stanovení některých povinností při přepravě sypkých a obdobných materiálů na území města Hranic. Tato vyhláška byla přijata zejména z důvodu, že město Hranice je městem zařazovaným dlouhodobě mezi oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší, a to hlavně z důvodu prašnosti způsobené dopravou. A tak město stanovilo povinnosti provozovateli vozidla, který přepravuje sypký nebo jiný obdobný materiál (jako např. zaplachtování nákladového prostoru). Z mého pohledu tato vyhláška může být pro město jen přínosem, neboť je zde celé množství stavebních firem, které takto, i když někdy ne až úplně vědomě, znečišťovaly životní prostředí.¹⁰⁷ Dále město Hranice přijalo v roce 2008

---

¹⁰⁴ Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2012*. [online]. www.teplicenb.cz 17. března 2012 [cit. 25. února 2012] Dostupné na <
http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_20.pdf&original=OZV+1_2012+O+ochran%C4%9B+p%C5%99ed+nadm%C4%9Brn%C3%BDm+hlukem.pdf >

¹⁰⁵ Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 4/2001*. [online]. www.teplicenb.cz 5. prosince 2001 [cit. 25. února 2012] Dostupné na <
http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_6.pdf&original=4_2001.pdf >

¹⁰⁶ Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2005*. [online]. www.teplicenb.cz 17. října 2005 [cit. 25. února 2012] Dostupné na <
http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_9.pdf&original=1_2005.pdf >

¹⁰⁷ Město Hranice. *Obecně závazná vyhláška č. 2/2012*. [online] www.mesto-hranice.cz 23. února 2012 [cit. 25. února 2012] Dostupné na <
<http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-obcany/samosprava/vyhlasiky-a-narizeni/obecne-zavazne-vyhlasiky-2012/obecne-zavazna-vyhlasika-c-2-2012.html> >

obecně závaznou vyhlášku o zákazu požívání alkoholických nápojů na veřejném prostranství. Mimo jiné je zde vymezeno, co je veřejným prostranstvím, na co se zákaz vztahuje a na co se naopak nevztahuje. Součástí je pak příloha, kde jsou zaznačena přesně místa, kde je zákaz požívání alkoholických nápojů na veřejných prostranstvích.¹⁰⁸ Další vyhláškou města je obecně závazná vyhláška o trvalém označování psů a evidenci označených psů a jejich chovatelů. Jedná se o označování psů elektronickým čipem. Tato vyhláška je z roku 2009 a myslím si, že klidně mohla být přijata i dříve, neboť hodně usnadní identifikaci psů a pak i chovatelů, např. při ztrátě psa.¹⁰⁹ Mezi další platné obecně závazné vyhlášky města Hranice patří obecně závazná vyhláška o místních poplatcích;¹¹⁰ o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů;¹¹¹ o školských obvodech základních škol na území města Hranic,¹¹² atd. Výčet zde uvedený je pouze výčtem demonstrativním. A nyní bych se zaměřila, v čem je tedy rozdíl mezi obecně závaznými vyhláškami města a obce.

4.3. Srovnání obecně závazných vyhlášek obce Teplice nad Bečvou a města Hranice

Určitě jedním z hlavních rozdílů, kterému se není třeba více věnovat, je **počet** obecně závazných vyhlášek. Je to rozdíl zcela logický, neboť srovnávám malou obec a město, kde je počet obyvatel zcela rozdílný. Druhým podstatným rozdílem, který jsem při svém studiu objevila, je, že obec Teplice nad Bečvou upravuje místní poplatky **odděleně**, tím myslím, že každý místní poplatek je zvlášť upraven jednou obecně závaznou vyhláškou, kdežto město Hranice zvolilo druhou možnost, a to zavést jednu obecně závaznou vyhlášku pro všechny místní poplatky, výjimkou je poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, který je upraven zvlášť v obecně

---

¹⁰⁸ Město Hranice. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2008*. [online] www.mesto-hranice.cz 29. května 2008 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < <http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-obcany/samosprava/vyhlasiky-a-narizeni/obecne-zavazne-vyhlasiky-2008/obecne-zavazna-vyhlasika-mesta-hranic-c-1-2008.html> >

¹⁰⁹ Město Hranice. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2009*. [online] www.mesto-hranice.cz 10. prosince 2009 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < <http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-obcany/samosprava/vyhlasiky-a-narizeni/obecne-zavazne-vyhlasiky-2009/obecne-zavazna-vyhlasika-mesta-hranic-c-1-2009.html> >

¹¹⁰ Město Hranice. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2012*. [online] www.mesto-hranice.cz 23. února 2012 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < <http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-obcany/samosprava/vyhlasiky-a-narizeni/obecne-zavazne-vyhlasiky-2012/obecne-zavazna-vyhlasika-c-1-2012.html> >

¹¹¹ Město Hranice. *Obecně závazná vyhláška č. 4/2012*. [online] www.mesto-hranice.cz 15. listopadu 2012 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < <http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-obcany/samosprava/vyhlasiky-a-narizeni/obecne-zavazne-vyhlasiky-2012/obecne-zavazna-vyhlasika-c-4-2012.html> >

¹¹² Město Hranice. *Obecně závazná vyhláška č. 6/2004*. [online] www.mesto-hranice.cz 16. prosince 2004 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < <http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-obcany/samosprava/vyhlasiky-a-narizeni/obecne-zavazne-vyhlasiky-2004/obecne-zavazna-vyhlasika-c-6-2004.html> >

závazné vyhláše. Obec si tedy dala jistě více práce s administrativou, která se týká obecně závazných vyhlášek (např. podepsání starostou, místostarostou, vyvěšení na úřední desce). Co se týče struktury jednotlivých obecně závazných vyhlášek (u obce), popř. jednotlivých částí jedné obecně závazné vyhlášky (u města), ty se od sebe navzájem příliš neliší. Co se ovšem liší, někdy docela výrazným způsobem, jsou **jednotlivé sazby místních poplatků**. Například sazba u místního poplatku z ubytovací kapacity činí v malé obci za každé využití lůžko a den 4 Kč,¹¹³ kdežto v městě je tato sazba již 6 Kč.¹¹⁴ U poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů je pak rozdíl výraznější. V obci je to 250 Kč¹¹⁵ za rok, ve městě pak 600 Kč.¹¹⁶ I u místního poplatku za psa je citelný rozdíl. V obci zaplatíme za prvního psa maximálně 500 Kč,¹¹⁷ v městě je tomu 1 000 Kč.¹¹⁸ A zde jsem shledala i další rozdíl. V obci Teplice nad Bečvou částka za každého dalšího psa klesá, naopak ve městě Hranice částka stoupá. Na sazby místních poplatků má zajisté vliv počet obyvatel (kteří například vlastní psa, kteří produkují odpad) a také i rozloha města, o kterou se město musí být schopno postarat (svoz odpadu), a z těchto dvou faktorů nám jasně vyplývají větší náklady, které musí město vynaložit při daných činnostech než obec.

Pokud bych se ve své praktické části měla zaměřit na důležitý **§10 zákona o obcích**, respektive jeho písmeno a), tak Teplice nad Bečvou, jak již jsem uvedla výše, mají pouze jednu obecně závaznou vyhlášku týkající se ukládání povinností v rámci zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. Je to vyhláška o ochraně před nadměrným hlukem, kterou obec vydala na základě §10 písm. a) a §84 odst. 2 písm. h) zákona o obcích. V této vyhláše má obec podrobně definovány pouze pojmy jako je veřejný pořádek a noční klid. Zde si myslím,

---

¹¹³ Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 4/2010*. [online]. www.teplicenb.cz 9. prosince 2010 [cit. 25. února 2012] Dostupné na <

http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_16.pdf&original=4_2010.pdf >

¹¹⁴ Město Hranice. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2012*. [online] www.mesto-hranice.cz 23. února 2012 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < <http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-obcany/samosprava/vyhlasiky-a-narizeni/obecne-zavazne-vyhlasiky-2012/obecne-zavazna-vyhlasika-c-1-2012.html> >

¹¹⁵ Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 2/2012*. [online]. www.teplicenb.cz 17. prosince 2012 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_24.pdf&original=OZV+2_2012+o+m%C3%ADstn%C3%ADm+poplatku+za+odpady.pdf >

¹¹⁶ Město Hranice. *Obecně závazná vyhláška č. 4/2012*. [online] www.mesto-hranice.cz 15. listopadu 2012 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < <http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-obcany/samosprava/vyhlasiky-a-narizeni/obecne-zavazne-vyhlasiky-2012/obecne-zavazna-vyhlasika-c-4-2012.html> >

¹¹⁷ Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 2/2010*. [online]. www.teplicenb.cz 9. prosince 2010 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_14.pdf&original=2_2010.pdf >

¹¹⁸ Město Hranice. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2012*. [online] www.mesto-hranice.cz 23. února 2012 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < <http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-obcany/samosprava/vyhlasiky-a-narizeni/obecne-zavazne-vyhlasiky-2012/obecne-zavazna-vyhlasika-c-1-2012.html> >

že by pojmů mohlo být definováno více. Mám za to, že by také nebylo od věci, kdyby obec určila osoby, které budou oprávněny povinnosti kontrolovat.¹¹⁹ Ve srovnání s touto vyhláškou bych uvedla vyhlášku města Hranice o omezujících opatřeních k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku. Dle mého názoru má lépe rozpracovanou obecně závaznou vyhlášku město Hranice, neboť má podrobně definovány jednotlivé pojmy, jako je např. veřejný pořádek, noční doba, zúčastněná osoba, veřejná produkce hudby, veřejně přístupné místo, apod.¹²⁰ Jak se bude postupovat v případě jejich porušení, mají obě vyhlášky upraveny stejně. Pokud bych měla zohlednit obsah obecně závazné vyhlášky malé obce a města, zdá se mi, že v tomto směru se více svým občanům věnuje obec. Je zde například zakázáno používat zábavní pyrotechniku, používat v určených dnech sekačky na trávu, motorové pily, apod.¹²¹ Kdežto město se věnuje ve své vyhlášce pouze zákazu veřejné produkce hudby v noční době.¹²²

Při srovnávání obecně závazných vyhlášek obce Teplice nad Bečvou a města Hranice jsem dospěla k závěru, že po obsahové stránce se svým občanům více věnuje a vychází vstříc obec Teplice nad Bečvou. Je to zajisté dáno počtem obyvatel, kdy občanů je v obci méně a je mnohem jednodušší sladit jejich zájmy. A také si myslím, že je důležité zajistit v obci určitý klid, který ji právě odlišuje od městského ruchu, o to víc v obci, kde se nacházejí lázně, a takovou obcí právě Teplice nad Bečvou jsou.

---

¹¹⁹ Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2012*. [online]. www.teplicenb.cz 17. března 2012 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_20.pdf&original=OZV+1_2012+O+ochran%C4%9B+p%C5%99ed+nadm%C4%9Brn%C3%BDm+hlukem.pdf >

¹²⁰ Město Hranice. *Obecně závazná vyhláška č. 3/2008*. [online]. www.mesto-hranice.cz 26. Června 2008 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < <http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-obcany/samosprava/vyhlasiky-a-narizeni/obecne-zavazne-vyhlasiky-2008/obecne-zavazna-vyhlasika-c-3-2008.html> >

¹²¹ Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2012*. [online]. www.teplicenb.cz 17. března 2012 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_20.pdf&original=OZV+1_2012+O+ochran%C4%9B+p%C5%99ed+nadm%C4%9Brn%C3%BDm+hlukem.pdf >

¹²² Město Hranice. *Obecně závazná vyhláška č. 3/2008*. [online]. www.mesto-hranice.cz 26. Června 2008 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < <http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-obcany/samosprava/vyhlasiky-a-narizeni/obecne-zavazne-vyhlasiky-2008/obecne-zavazna-vyhlasika-c-3-2008.html> >

Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo zaměřit se na obecní normotvorbu z hlediska všech důležitých pojmů, aspektů a také podat komplexní pohled na tohle téma.

Předtím, než je vůbec možné věnovat se samotné obecní normotvorbě, je důležité si vymezit několik základních pojmů, které právě s tvorbou práva na místní úrovni bezprostředně souvisí. Těmito pojmy jsou: veřejná správa, působnost, pravomoc, orgány obce (zastupitelstvo, rada, starosta, obecní úřad) a právě vymezením těchto pojmů jsem se věnovala v první kapitole.

Samotnou tvorbou práva jsem se poté zabývala v kapitole druhé. Jelikož obce mohou obecně závaznými vyhláškami ukládat povinnosti, značnou pozornost jsem věnovala §10 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Důležitým pomocníkem mi zde byl Ústavní soud, který se ve svém značném počtu ústavních nálezů věnuje výkladu právě §10 výše zmíněného zákona a významným způsobem tedy dotváří právo. A co se týče nařízení obce, jak již uvádím v poslední části druhé kapitoly, je zde několik zákonných zmocnění, která obsahují určité nedostatky, a tudíž by zajisté nebylo od věci, kdyby se těmito nedostatkům věnovali i samotní zákonodárci.

Ve své předposlední kapitole jsem kladla důraz na rozdíl v dozoru nad obecně závaznými vyhláškami a nařízenými obce. A také jsem se věnovala nejenom známému testu čtyř kroků, který používá Ústavní soud při kontrole ústavnosti již dlouho, ale zaměřila jsem se i na důležitý mezník v judikatuře Ústavního soudu, a to na rok 2007, nebo-li známý tzv. „Jirkovský náleží“.

Ve své praktické části jsem se nejenom seznámila s obsahem skutečných obecně závazných vyhlášek a s jejich strukturou, tedy jak opravdu v praxi obecní normotvorba vypadá, ale vzhledem k tomu, že náplní této části bylo také srovnání obecně závazných vyhlášek města a malé obce, zjistila jsem, že je zde několik významných rozdílů a že není normotvorba jako normotvorba. Při své práci jsem čerpala především z oficiálních internetových stránek Hranic a Teplic nad Bečvou, ale neminula mě ani návštěva městského úřadu v Hranicích.

Doufám tedy, že se mi podařilo zaměřit se na všechny stěžejní aspekty místní normotvorby a že tedy tato práce bude přínosem jak pro jednotlivé občany obcí, kterých se místní normotvorba bezprostředně dotýká a získají tak o ní určitý ucelený přehled, tak pak i pro zastupitele, kteří se na ní podílejí, a třeba i pro studenty, kterým mohou určité poznatky z mé práce pomoci při jejich studiu.

Seznam použitých zdrojů

Odborné publikace

KOUDELKA, Zdeněk a kol. *Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář*. 4. vydání. Praha: Linde, 2009. 486 s. ISBN 978-80-7201-760-7

HENDRYCH, Dušan. *Správní věda-Teorie veřejné správy*. 3.vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2009. 231 s. ISBN 978-80-7357-458-1

HOETZEL, Jiří. *Československé správní právo. Část všeobecná*. Melantrich Praha, 1934. 454 s. ISBN (Váz.)

HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo: obecná část*. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 837 s. ISBN 978-80-7400-049-2

KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů- základy komunálního práva*. 1. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2010. 377 s. ISBN 978-80-7357-561-8

SKULOVÁ, Soňa a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. 428 s. ISBN 9788073801106

KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003. 408 s. ISBN 8071797944

ŠÍN, Zbyněk. *Tvorba práva. Pravidla, metodika, technika*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 176 s. ISBN 978-80-7400-162-8

KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. 1.vydání. Praha: C. H. Beck, 1995. 247 s. ISBN 80-7179-028-1

ŠEMORA, Vítězslav. *Dozor a kontrola nad samostatnou a přenesenou působností svěřenou orgánům obcí, krajů a hlavního města Prahy*. Praha: Linde, 2007. 253 s. ISBN 9788072016402

Odborné články

TURČÍN, Jiří. K zákonným zmocněním k vydávání nařízení obce. *Správní právo*, 2011, roč. XLIV, č. 5, s. 277-293.

KROUPA, Jiří. Změna pravidel obecní normotvorby. Nález Ústavního soudu Pl. ÚS 45/06. *Veřejná správa*, 2008, roč. 19, č. 12, s. 16-17.

Právní předpisy

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení), historické znění
Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných obdobných hrách, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů
Zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů
Pravidla pro vydávání právních předpisů obcí, krajů a hlavního města Prahy. Metodická pomůcka, zpracoval: Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra, znění ke dni 1. února 2010

Judikatura

Nález Ústavního soudu ze dne 12. dubna 2001, sp. zn. IV. ÚS 576/2000
Nález Ústavního soudu ze dne 8. prosince 2010, sp. zn. Pl. ÚS 39/10-1
Nález Ústavního soudu ze dne 22. března 2005, sp. zn. Pl. ÚS 21/02
Nález Ústavního soudu ze dne 8. března 2007, sp. zn. Pl. ÚS 69/04
Nález Ústavního soudu ze dne 11. prosince 2007, sp. zn. Pl. ÚS 45/06-2
Nález Ústavního soudu ze dne 24. března 2000, sp. zn. Pl. ÚS 27/06-2
Usnesení Ústavního soudu ze dne 18. listopadu 2010, sp. zn. Pl. ÚS 14/08-1
Nález Ústavního soudu ze dne 22. března 2005, sp. zn. Pl. ÚS 63/04
Nález Ústavního soudu ze dne 13. září 2006, sp. zn. Pl. ÚS 57/05

Internetové zdroje

Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 2/2012*. [online]. www.teplicenb.cz
17. Prosince 2012 [cit. 25. února 2012] Dostupné na
<http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_24.pdf&original=OZV+2012+o+m%C3%ADstn%C3%ADm+poplatku+za+odpady.pdf>
Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2011*. [online]. www.teplicenb.cz
7. červen 2011 [cit. 25. února 2012] Dostupné na
<http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_19.pdf&original=1_2011.pdf>

Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 5/2010*. [online]. www.teplicenb.cz
9. prosince 2010 [cit. 25. února 2012] Dostupné na
<[http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_17.pdf&original=5_2010.p
df](http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_17.pdf&original=5_2010.pdf)>

Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 4/2010*. [online]. www.teplicenb.cz
9. prosince 2010 [cit. 25. února 2012] Dostupné na
<[http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_16.pdf&original=4_2010.p
df](http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_16.pdf&original=4_2010.pdf)>

Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č.3/2010*. [online]. www.teplicenb.cz
9. prosince 2010 [cit. 25. února 2012] Dostupné na
<[http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_15.pdf&original=3_2010.p
df](http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_15.pdf&original=3_2010.pdf)>

Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 2/2010*. [online]. www.teplicenb.cz
9. prosince 2010 [cit. 25. února 2012] Dostupné na
<[http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_14.pdf&original=2_2010.p
df](http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_14.pdf&original=2_2010.pdf)>

Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2012*. [online]. www.teplicenb.cz
17. března 2012 [cit. 25. února 2012] Dostupné na
<http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_20.pdf&original=OZV+1_2012+O+ochran%C4%9B+p%C5%99ed+nadm%C4%9Brn%C3%BDm+hlukem.pdf>

Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 4/2001*. [online]. www.teplicenb.cz
5. prosince 2001 [cit. 25. února 2012] Dostupné na
<[http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_6.pdf&original=4_2001.pd
f](http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_6.pdf&original=4_2001.pdf)>

Obec Teplice nad Bečvou. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2005*. [online]. www.teplicenb.cz
17. října 2005 [cit. 25. února 2012] Dostupné na
<[http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_9.pdf&original=1_2005.pd
f](http://www.teplicenb.cz/e_download.php?file=data/editor/127cs_9.pdf&original=1_2005.pdf)>

Město Hranice. *Obecně závazná vyhláška č. 2/2012*. [online] www.mesto-hranice.cz
23. února 2012 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < <http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-obcany/samosprava/vyhlaskey-a-narizeni/obecne-zavazne-vyhlaskey-2012/obecne-zavazna-vyhlaskey-c-2-2012.html> >

Město Hranice. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2008*. [online] www.mesto-hranice.cz
29. května 2008 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < <http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-obcany/samosprava/vyhlasky-a-narizeni/obecne-zavazne-vyhlasky-2008/obecne-zavazna-vyhlaska-mesta-hranic-c-1-2008.html> >

Město Hranice. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2009*. [online] www.mesto-hranice.cz
10. prosince 2009 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < <http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-obcany/samosprava/vyhlasky-a-narizeni/obecne-zavazne-vyhlasky-2009/obecne-zavazna-vyhlaska-mesta-hranic-c-1-2009.html> >

Město Hranice. *Obecně závazná vyhláška č. 1/2012*. [online] www.mesto-hranice.cz
23. února 2012 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < <http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-obcany/samosprava/vyhlasky-a-narizeni/obecne-zavazne-vyhlasky-2012/obecne-zavazna-vyhlaska-c-1-2012.html> >

Město Hranice. *Obecně závazná vyhláška č. 4/2012*. [online] www.mesto-hranice.cz
15. listopadu 2012 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < <http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-obcany/samosprava/vyhlasky-a-narizeni/obecne-zavazne-vyhlasky-2012/obecne-zavazna-vyhlaska-c-4-2012.html> >

Město Hranice. *Obecně závazná vyhláška č. 6/2004*. [online] www.mesto-hranice.cz
16. prosince 2004 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < <http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-obcany/samosprava/vyhlasky-a-narizeni/obecne-zavazne-vyhlasky-2004/obecne-zavazna-vyhlaska-c-6-2004.html> >

Město Hranice. *Obecně závazná vyhláška č. 3/2008*. [online] www.mesto-hranice.cz
26. června 2008 [cit. 25. února 2012] Dostupné na < <http://www.mesto-hranice.cz/cs/pro-obcany/samosprava/vyhlasky-a-narizeni/obecne-zavazne-vyhlasky-2008/obecne-zavazna-vyhlaska-c-3-2008.html> >

Shrnutí

Tato bakalářská práce pojednává o normotvorbě na úrovni obcí. Zabývá se tedy problematikou jak obecně závazných vyhlášek (vydáváných v rámci samostatné působnosti), tak nařízení (vydáváných v rámci přenesené působnosti). Věnuje se všem stěžejním aspektům, které jsou s obecní normotvorbou spojeny. Značná část je věnována např. důležitému §10 zákona o obcích, díky kterému mohou obce obecně závaznými vyhláškami ukládat povinnosti nebo zákonným zmocněním, které umožňují obcím vydávat podzákonný právní předpis-nařízení. Nechybí zde samozřejmě vymezení některých základních pojmů, stručný přehled historie právních předpisů na místní úrovni veřejné správy, proces dozoru nad nimi a poslední kapitola je pak praktickou částí mé bakalářské práce. V této praktické části se zabývám srovnáváním obecně závazných vyhlášek města (Hranice) a obce (Teplice nad Bečvou).

Abstract

This bachelor's thesis is dealing with the creation of standards at the municipal level. It is also about the problems of municipal ordinances (issued under the separate powers) and regulations (issued under the delegated powers). It dedicates to all the key aspects, which are connected with the creation of standards at the municipal level. For example, the considerable part is dedicated to important §10 of the Act of Municipality, thanks to which municipality can impose the obligations by the municipal ordinances or statutory authorization, which allow the municipality to emit secondary legislation-regulation. Of course, it doesn't omit the demarcation of some basic terms, a brief overview of the history of laws at the local level of public administration, the process of supervision above them and the last chapter is devoted to the practical part of my bachelor's thesis. I deal in this practical part with the comparison of municipal ordinances of the town (Hranice) and the village (Teplice nad Bečvou).

Seznam klíčových slov

Obec, obecně závazná vyhláška, povinnosti, nařízení, zákonné zmocnění, dozor, test čtyř kroků, srovnání obecně závazných vyhlášek

The list of keywords

Municipality, municipal ordinances, obligations, regulation, statutory authorization, supervision, four-step test, comparison of municipal ordinances